



3

Un chien andalou

De proloog van *Un chien andalou* ('Een Andalusische hond', 1929) geldt na driekwart eeuw nog steeds als een van de schokkendste scènes uit de filmgeschiedenis. Een man (Luis Buñuel) slijpt een scheermes. Hij staat op een balkon en kijkt naar de volle maan, met een sigaret achteloos in zijn mondhoek. Heel kalm spert hij het linkeroog open van een jonge vrouw (Simone Mareuil, de vrouwelijke hoofdpersoon) die de toeschouwer in close-up recht in de ogen kijkt. Terwijl een dunne, horizontale wolk voor de maan langstrekt, snijdt het mes het oog van de vrouw doormidden.

De tussentitel die voorafgaat aan deze beginscène is 'Er was eens', alsof *Un chien andalou* een sprookje is, maar de film die volgt heeft eerder de kenmerken van een gedicht dan van een verhaal. De continuïteit van tijd en ruimte, en de logica van oorzaak en gevolg worden voortdurend ontregeld: volgens de tussentitels speelt de film na de proloog achtereenvolgens 'acht jaar later', 'tegen drie uur 's ochtends', 'zestien jaar eerder' en 'in de lente'; een man die van voren wordt neergeschoten in een kamer valt voorover tegen een blote vrouwenrug in een park, en als een vrouw op een bovenverdieping de deur uitloopt, waait het en is ze op een strand.

Na de proloog maken we kennis met de mannelijke hoofdpersoon (Pierre Batcheff). Hij fietst door een verlaten straat en draagt over zijn pak heen een wit